

планина изведнажъ отворила страшното си гърло и въ единъ день опустошила всичката чудна околностъ, като погребала подъ горещата калъ, образувана отъ смѣсането на пепела съ дъжда, тритѣ великолѣпни града съ всичката имъ дивна красота отъ тогавашна архитектура: храмове, театри, арки, домове и др., които станали и гробници за населението имъ. Освѣнъ това нещастие, и цѣлото крайбрѣжие, надъ което властувалъ Везувий, било обърнато на едно страшно езеро отъ разтопена лава. Слѣдъ това изригване на Везувий, което първо е забѣлѣзано въ историята, той още нѣколко пѣти е показвалъ своята сила, пѣкъ и сега кратерътъ на този грозенъ вулканъ заплашва всѣка минута съ нови изригвания. Ала това не прѣчи на хората да населяватъ и сега неговитѣ поли, поради чудната хубостъ на мѣстността.

Грозенъ е Сицилийскитъ вулканъ Етна. Цѣли три години прѣзъ XVII вѣкъ е носилъ смъртъ на цѣлия островъ. Множество прѣкрасни градове и села били унищожени отъ този вулканъ, а и не малко хора станали жертва. Отъ тогазъ Етна, ако и да проявявалъ животъ отъ врѣме на врѣме, не е билъ така сверѣпъ и разрушителенъ.

Но Везувий и Етна сж нищо въ сравнение съ американскитѣ и Азиатскитѣ вулкани. Отъ американскитѣ най-страшенъ е вулканътъ Котопахъ, който величествено се виши откъмъ южната страна на града Квито, столица на републиката Еквадоръ. Вулканътъ Котопахъ е високъ 5,400 метра; неговитѣ изригвания сж тѣй силни, че грохота отъ взривоветѣ се е слушалъ на 500 километри. Тѣй напр., въ 1743 година е изхвърлилъ на голѣма височина камъне, величината на които на пръвъ погледъ е невѣроятна. Единъ кжсъ отъ тѣзи скали, споредъ думитѣ на единъ французски ученъ, който ги е изслѣдвалъ, е тежелъ 50 хиляди тона. Ако турнемъ всичкитѣ тѣзи кжсове, изхвърлени отъ този вулканъ, единъ върху другъ, добавя сжщиятъ ученъ, би се образувала толкова висока планина, каквато нѣма на земята. А отъ лавата, на 300 километра около вулкана, било всичко опустошено. За това опустошение е спомогнало